MAGYAR-NÉMET INTÉZET

AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT

A MAGYAR-NÉMET INTÉZET AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT TEHETSÉGGONDOZÓ MUNKÁJÁNAK ÁTTEKINTÉSE

MAGYAR-NÉMET INTÉZET
AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT

TEHETSÉGGONDOZÁS

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért a Mathias Corvinus Collegium (MCC) szervezeti egységeként a tudásközponti feladatok mellett kiemelt hangsúlyt helyez a tehetséggondozásra tevékenysége során. Szorosan illeszkedve az MCC ezen egyedülálló tehetséggondozó intézményi profiljába Intézetünk a 2020-as megalapításától fogva szerepet vállal – több esetben atipikus programokkal és lehetőségekkel is – a Középiskolás Programban, valamint az Egyetemi Programban részt vevő diákok képzésének támogatásában.

Az elmúlt években **13 kurzusunkon több mint 100 MCC-s diák**, valamint **kilenc akadémiánkon több mint 120 hallgató** vett részt. A gyakorlati tapasztalatszerzésben kiemelt jelentőségűek a német nyelvterületre szervezett szakmai tanulmányutak: az Intézet eddig **11 tanulmányutat** szervezett, amelyeken **összesen 100 diák** vett részt. A **Középiskolás Program** keretében **további 19 előadás** valósult meg, míg a **gyakornoki programban eddig 35 gyakornok, köztük 5 MCC-s diák** kapcsolódott be az Intézet szakmai munkájába. Szakmai rendezvényeink széles körű elérést biztosítanak: a **budapesti nyilvános rendezvényeken összesen több mint 3000 hallgató**, a **vidéki rendezvényeken** pedig **több mint 1200 fiatal** vett részt az elmúlt öt és fél évben. Emellett az Intézet **több mint 15 diák személyre szabott mentorálását** támogatta, valamint **kilenc mobilitási ösztöndíjban részesülő hallgató** számára segített gyakorlati vagy kutatási fogadóintézményt találni.

Összességében az Intézet tehetséggondozási tevékenysége a képzés, a gyakorlati tapasztalatszerzés, a nemzetközi mobilitás, a mentorálás és a közösségépítés egymásra épülő rendszerét alkotja, amely egyszerre fejleszti a diákok szakmai, nyelvi, interkulturális és diplomáciai kompetenciáit.

1. KURZUSOK

A 2020/2021-es tanév tavaszi félévétől kezdődően vendégelőadóink, illetve kutatással foglalkozó kollégáink **minden félévben önálló – összesen 13 – kurzust tartottak**, melyek jellemzően a német jogalkotás, állam- és közigazgatás, valamint társadalompolitika legfontosabb kérdésköreit és kihívásait járták körül magyar, angol, vagy német nyelven. Míg külföldi vendégoktatóink kurzusai elsősorban a fővárosi egyetemeken tanuló diákok számára voltak elérhetőek, addig kollégáink Debrecenben, Miskolcon és Győrben is tartottak képzéseket az ottani központok támogatásával. Tanóráinkon összesen több mint **100 MCC-s diák** vett részt.

A kurzusok során elsősorban a német politikai rendszer és a magyar-német kapcsolatok legfontosabb kérdéseit dolgoztuk fel a diákokkal. Áttekintettük a Németországi Szövetségi Köztársaság politikai berendezkedését, különös tekintettel a föderalizmusra, a pártrendszerre, a választási rendszerre és az aktuális politikai kihívásokra. Emellett foglalkoztunk a tudomány szabadságának kérdésével, a jogi gondolkodás német irodalmi és filozófiai művekben való megjelenésével, valamint a német politikai és vallási szélsőségekkel is.

2. AKADÉMIA

A kurzusok mellett az évente kétszer, tavasszal és ősszel – **eddig összesen kilenc alkalommal** – megrendezett akadémiák egyedülálló lehetőséget teremtenek arra, hogy egy hétvégét együtt töltve, kötetlenebb körülmények között járjunk alaposan körül egy-egy, jellemzően aktuálpolitikai szempontokból is releváns, összetett témát. Ennek kiválasztásakor az Intézet számára különösen fontos, hogy az MCC diákjai minél jobban megismerjék a magyar-német kétoldalú kapcsolatok megértéséhez elengedhetetlenül szükséges német belpolitikai folyamatokat, közéleti- és társadalmi vitákat, valamint politikai trendeket – egyúttal ügyelve az aktuális regionális és nemzetközi szempontok beemelésére az összefüggések minél átfogóbb bemutatása érdekében. Az MCC intézetei közötti összefogás jegyében első két akadémiánkat a 2021/2022-es tanévben a Migrációkutató Intézettel közösen szerveztük meg az európai migrációs válság hatásaira és az azokra adható lehetséges válaszokra fókuszálva. 2022 őszétől kezdve német vendégelőadóink bevonásával az Intézet önálló akadémiákat szervez, melyek során a résztvevő diákoknak lehetőségük adódik, hogy a szemináriumok során megszerzett tudást angol vagy német nyelven próbálják meg a gyakorlatba átültetni a szakami workshopok során. Az interdiszciplináris képzés jegyében célunk, hogy egyetemi és szakmai háttértől függetlenül az akadémiai hétvége végére minden résztvevő úgy érezze, hogy lehetősége adódott tanulmányi fejlődése szempontjából fontos, a lehető legtöbb párhuzamos kompetenciaterület fejlesztésére. Akadémiáinkon eddig összesen több mint **120 MCC-s hallgató** vett részt.

3. SZAKMAI TANULMÁNYUTAK

Tehetséggondozási munkánk egyik fő küldetése, hogy a diákoknak **nem csak elméleti, hanem gyakorlati tudást is átadjunk**. Ehhez az egyik legkézenfekvőbb módszer, hogy német nyelvterületre **szakmai tanulmányutakat szervezünk**, melyek során a diákok anyanyelvi beszélgetőpartnerekkel gyakorolják némettudásukat és első kézből ismerik meg a politikai rendszer működését és aktuális kihívásait is. Intézetünk több mint öt éves fennállása óta **összesen tizenegy szakmai tanulmányutat** szerveztünk a hallgatók számára. Ennek fókuszában leginkább Németország fontosabb városai álltak (2021. november: **Berlin**; 2022. június: **Stuttgart**; 2023. január: **Düsseldorf és Bonn**; 2023. június: **München**; 2023. november: **Drezda**; 2024. június: **Hamburg**; 2025. június: **Frankfurt** és **Mainz**; 2026. február: **Berlin**), jártunk már azonban a diákokkal Ausztriában (2024. január: **Bécs**), Svájcban (2023. november: **Zürich**) és Belgium németnyelvű régiójában is (2026. június: **Eupen**). Ezen tanulmányutakra a jelentkezési kritériumok alapján történő kiválasztási folyamat után **összesen 100 diákot** vittünk magunkkal.

4. KP-PROGRAM

Intézetünk fennállása óta **összesen 19 előadást valósítottunk meg a Középiskolás Program keretében** – ebből 16-ot Budapesten, hármat pedig Veszprémben. **Összesen átlagban alkalmanként 10 diákot oktattunk.** Az előadások tematikája sokrétű, de közös fókuszuk az európai politika, történelem és társadalom kérdései. Kiemelt témaként jelent meg a demokrácia és politikai gondolkodás, a német történelem és politika, valamint a nemzetközi kapcsolatok és a geopolitikai konfliktusok.

Az előadásokat elsősorban az Intézet vendégoktatói, másodsorban a munkatársai tartották, többek között a Stasi magyarországi működésével, a német politikai változásokkal és a politikai-vallási szélsőségekkel foglalkoztak. Emellett nagy hangsúlyt kaptak magyar-német és közép-európai kapcsolatok, így a magyar-német történelem, a Mitteleuropa-eszme, a magyar-lengyel kapcsolatok szimbólumvilága, valamint Habsburg Ottó európai politikai öröksége.

5. GYAKORNOKI PROGRAM

Intézetünk gyakorlatilag indulása óta lehetőséget biztosít mind magyar, mind német anyanyelvű diákok számára, hogy gyakornokként bekapcsolódjanak szakmai munkánkba. Gyakornoki programunk az évek során folyamatosan bővült, és a nálunk dolgozó fiatalok száma évről évre emelkedett. Eddig **összesen 35 gyakornok – ebből öt MCC-s diák** – csatlakozott hozzánk, méghozzá egytől tizenkét hónapig terjedő időszakokra. Több esetben az is előfordult, hogy egy-egy tehetséges hallgató később visszatért hozzánk újabb időszakra, sőt olyan is akad közöttük, aki végül munkavállalóként lett Intézetünk csapatának része.

Célunk, hogy gyakornokainknak ne csupán feladatok megoldásának lehetőségét, hanem valódi szakmai fejlődési útvonalat kínáljunk. Ennek keretében részt vesznek kutatási és szakpolitikai projektekben, médiatartalmak és elemzések előkészítésében, valamint mind hazai, mind nemzetközi programok megvalósításában. Fontosnak tartjuk, hogy a nálunk töltött idő alatt átláthatóvá váljon számukra Intézetünk működése; emellett pedig kiemelt célunk, hogy olyan tudást és gyakorlati tapasztalatot biztosítsunk számukra, amely későbbi pályájukon is kamatoztatható, és amely hozzájárul ahhoz, hogy magabiztos, önálló és nemzetközi összefüggésekben is gondolkodni képes szakemberekké váljanak.

6. NYÁRI EGYETEM

Intézetünk 2022 óta minden augusztusban megszervezi a **Magyar-Német Nyári Egyetemet Révfülöpön**, amelynek célja, hogy magyar és német anyanyelvű fiatalok számára teremtsen lehetőséget **kulturális, személyes és szakmai kapcsolatok kialakítására**. Az esemény iránt évről évre növekszik az érdeklődés: **2022-ben 24 (négy MCC-s diák), 2023-ban 22 (négy MCC-s diák), míg 2024-ben (12 MCC-s diák) és 2025-ben egyaránt 27 (nyolc MCC-s diák) résztvevővel** valósult meg a program. A többnapos nyári egyetem során a fiatalok tematikus előadásokon, panelbeszélgetéseken és interaktív workshopokon vesznek részt, amelyek a magyar-német kapcsolatokra, az európai együttműködésre és aktuális geopolitikai kérdésekre fókuszálnak. A szakmai programok mellett kiemelt szerepet kap a közösségépítés is: sport- és kreatív foglalkozások, kirándulások és kötetlen esti beszélgetések segítik a résztvevők közötti kapcsolatok elmélyítését. A nyári egyetem célja egy hosszú távon is aktív, nemzetközi szemléletű közösség kialakítása, amely hozzájárul a magyar-német párbeszéd erősítéséhez.

7. NYILVÁNOS BUDAPESTI ELŐADÁSOK

Intézetünk egyik fő és leglátványosabb tevékenysége a tehetséggondozás területén is a rendezvények szervezése. Ez elsősorban a szakmai eszmecsere és a szélesebb publikum informálása miatt releváns terület, amelybe az MCC-s középiskolás és egyetemista diákok Budapesten és vidéken egyaránt nagy számban vonódtak be. Rendezvényeink alkalmával ugyanis német, osztrák, magyar és adott esetben svájci szakértők, politikusok, akadémikusok vagy diplomaták informálják a hallgatóságot az európai országokat leginkább érintő közéleti témákban. Intézetünk fennállása óta a budapesti rendezvényeinken az aláírólistákat megvizsgálva **átlagosan 15-20 diák vett részt, ami összesítve több mint 3000 hallgatót tesz ki.**

8. NYILVÁNOS VIDÉKI ELŐADÁSOK

Rendezvényekhez kapcsolódó másik tevékenységünk, hogy vidéki MCC-s Képzési Központokban munkatársaink adnak elő a német nyelvterületet – leginkább Németországot – mozgató közélet és politikai témákban, így ismertetve meg tudományos igényességgel a szélesebb közönséggel és a helyi diákokkal a Németországot, Európát és hazánkat érintő kihívásokat és foglalkoztató kérdéseket. **Vidéken tartott rendezvényeinken átlagosan 10-15 diák vett részt, azaz összesítve több mint 1200 fiatal**.

9. KAPCSOLAT ELISMERT NÉMET KÖZÉLETI SZEREPLŐKKEL, AKADÉMIKUSOKKAL

Az Intézetünk által Magyarországra hívott német akadémikusok és közéleti szereplők – legyen szó vendégoktatókról, vagy single visitorokról – nemcsak előadást tartanak, hanem többnapos szakmai programon vesznek részt. Ennek keretében találkozókat szervezünk nekik magyar és Magyarországon élő német döntéshozókkal, akadémikusokkal és közéleti szereplőkkel, hogy minél szélesebb spektrumát ismerhessék meg a magyarországi viszonyoknak. Ezen tevékenység során arra törekszünk továbbá, hogy a vendégeink minél aktívabban vonódjanak bele az MCC-s diákokkal folytatott közös munkába. Ezért háttérbeszélgetéseket, mentorálásokat, workshopokat valósítunk meg a fiatalokkal a vendégeink Magyarországon tartózkodása alatt, hogy a diákok a lehető legtöbbet tanuljanak és tapasztaljanak az általunk meghívott elismert személyektől, és vica versa, a látogató is megismerhesse a magyar fiatalságot mozgató és foglalkoztató témákat.

10. MENTORÁLÁS

Az Intézet fennállása óta **több mint 15 diák** szakmai és tanulmányi fejlődését támogattuk a személyre szabott mentorálási folyamatban hivatalos és informális keretek között egyaránt, például dolgozatok szakmai lektorálásával, tanácsadással, valamint felkészítéssel a mobilitási ösztöndíjprogram keretében történő német nyelvterületen való tartózkodásra (workshopokkal, tippekkel).

11. MODERÁCIÓ

Budapesti és vidéki nyilvános rendezvényeinken egyaránt lehetősége nyílt az MCC-s diákoknak és hallgatóknak, hogy idegen nyelven külföldi és hazai szakértőket moderáljanak különböző közéleti témákban.

12. KUTATÁSI ÉS GYAKORNOKI HELYSZÍNEK FELKUTATÁSA ÉS BIZTOSÍTÁSA

Munkatársaink rendszeresen állnak kapcsolatban olyan német nyelvterületi intézményekkel, amelyek a hallgatók számára releváns gyakornoki és kutatási lehetőségeket kínálnak. Emellett folyamatos szakmai segítséget biztosítunk a különböző mobilitási programokban részt vevő diákoknak, amennyiben tanulmányaik vagy szakmai útjuk német nyelvterülethez kapcsolódik. Ennek a tevékenységnek a részeként **kilenc mobilitási ösztöndíjban részt vevő diáknak** tudtunk szakmai gyakorlatához vagy kutatási területéhez fogadó intézményt találni.

13. NÉMET FOLYÓIRATOKBAN PUBLIKÁLÁSI LEHETŐSÉG

Az évek során kialakított németországi és osztrák médiakapcsolataink az MCC-s diákok számára is új lehetőségeket nyitottak meg. Így például a hallgatóknak lehetősége van német nyelven különböző eléréssel rendelkező online vagy print folyóiratokba cikkeket, elemzéseket írni.

14. KÖNYVTÁR ÉS FOLYÓIRAT SZOLGÁLAT

Irodáink egy része könyvtárként is funkcionál. Munkatársaink folyamatosan figyelik a legrelevánsabb és legfrissebb közélettel, szakpolitikákkal, aktuális kérdésekkel foglalkozó németnyelvű könyvmegjelenéseket, amiket megrendelünk, az MCC-Könyvtár kínálatába integrálunk és irodáinkban tároljuk. Ezen felül számos németnyelvű folyóirat előfizetésünk is van, amelyek a diákok számára szintén rendelkezésre állnak. Így irodáink egyfajta nyitott könyvtárként szolgálnak az érdeklődő diákok számára.

15. DIÁKOK TOBORZÁSÁBAN ÉS KIVÁLASZTÁSI FOLYAMATÁBAN VALÓ RÉSZVÉTEL

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence már évek óta tagja a felvételiztető bizottságnak mind az Egyetemi Program, mind a Junior képzés felvételi eljárásában.

16. NÉMET TÁRSALGÁSI KLUB

Németnyelvű gyakornokainkkal és vendégoktatóinkkal minden MCC-s diák és munkavállaló számára nyitva áll 2023 óta a lehetőség heti és kétheti rendszerességű társalgási klubunkra, ahol német anyanyelvű emberekkel lehet fejleszteni a nyelvtudást.

17. DIÁKOK RÉSZVÉTELE BILATERÁLIS TALÁLKOZÓKON

A szakmai tanulmányutakon túl több alkalommal is bevontunk hallgatókat az Intézet által külföldön és belföldön szervezett bilaterális találkozókon és megbeszéléseken történő részvételbe, amelynek során tárgyalástechnikákat és diplomáciai készségeket sajátíthattak el.

18. KÜLÖNBÖZŐ FORMÁTUMOK

Intézetünk munkatársai visszatérően tartottak workshopokat MCC-s diákoknak és hallgatóknak, amelyeken a kritikus gondolkodást, önálló és csoportos munkavégzést és prezentációs készségeket sajátíthattak el aktuális német közéleti kérdéseket és témákat feldolgozva. Ezen kívül már több éve szervezünk a német nyelvet, nyelvtanulást és kultúrát hirdető Wunderbar Fesztivál keretein belül sváb táncházat, amelyen MCC-s diákok is részt vettek, ezzel is erősítve a magyarországi német nemzetiség kultúrájának megismertetését.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu